

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Α΄.-ΤΟΜΟΣ Α΄.

(Ὅτι ἐστὶ περὶ τοῦ ἄν ὀσιωτέρου ἀνθρώπου
βουλευόμενον ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ
τῶν αὐτοῦ οἰκείων. (Πλάτ. Θιάγης.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

—
1879

Ψηφίζον ποσὸν ὑπέρογκον (15 ἑκατομμύρια) διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν παλαιῶν σχολῶν ἢ πρὸς συνδρομὴν συστάσεως νέων, τὸ κοινοβούλιον ῥητῶς ἀπεφάνθη, ὅτι τὸ Κράτος δύναται νὰ βοηθήσῃ χρηματικῶς ἐκείνας ἐκ τῶν σχολῶν, ὅσαι ἤθελον συναινέσει εἰς τοῦτο.

Κατὰ συνέπειαν ἐκ τῶν προτέρων ἦσαν βέβαιοι, ὅτι ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους ἤθελε περιορισθῆ ἐντὸς στενοτάτων ὁρίων, διότι ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις δοκιμάζει τόσῃν ἀπλοῖαν, ἀναμιγνυομένη εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν κυβερνήσεων, ὅσην οὗτοι ὑφιστάμενοι τὴν ἀνάμιξιν τῆς κυβερνήσεως. Διὰ πάντα ἡ Ἀγγλὸν ἢ κυβέρνησις εἶναι ἀπλοῦν συμβεβηκὸς καὶ οὐδὲν πλέον· τὸ ἔθνος εἶναι τὸ πᾶν. Ἡ ἰδέα τοῦ ν' ἀναλάβῃ τὴ Κράτος τὴν διδασκαλίαν βεβαίως ἤθελε προσκρούσει εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους, διεγείρουσα κυρίως τὴν χολὴν τοῦ κλήρου. Ὅποιαν ὀρησκείαν ἤθελε διδάξει; Ἀναμφιβόλως τὸν Ἀγγλικανισμόν, τοῦτέστι τὴν ὀρησκείαν τῶν πλειόνων. Ἄλλ' ἐν ταιχύτῃ περιπτώσει ἤθελον ἐξερεθίσαι ἐναντίον του τοῦ ἐτεροδοξοῦντος. Ὅθεν ἀποφασιζόντες ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἰδρυόμεναι σχολαὶ θέλουσιν εἰσθαι ὅλως ἀνεξάρτητοι τῆς κληρικῆς ἐπιρροῆς, ἐνεργοῦσι συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν διαφόρων κοινοτήτων. Ἐπομένως ἡ Ἀγγλία, οὕτω πολιτευομένη, θέλει ἐπιφέρει διὰ τῆς ἰσχύος τῶν πραγμάτων τὸν χωρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους, ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ δυσκολιῶν, ἕνεκεν τῶν ἀνυπερβλήτων προσκομιμάτων, τὰ ὅποια παρουσιάζει ἡ ἀδιασπᾶστος συνδεομένη μετὰ τῆς ὀρησκευτικῆς διδασκαλίας δημοτικῆ ἐκπαίδευσις, ὧν τὴν συγχώνευσιν ἀπαιτεῖ, ἐπιμύθως ἀνθιστάμενον, τὸ πνεῦμα τῶν διαφόρων αἱρέσεων.

(ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΛΞΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.(α)

ὑπὸ τοῦ διδάκτορος KARL OPPEL.

(Μετάφρασις ΧΑΡΙΣΠ ΠΟΥΛΙΟΥ)

Γου.λ. Ἄλλ' αὕτη εἶναι πασίγνωστος ἀλήθεια, καὶ ἕκαστος τὴν γνωρίζει. Ἐρώτησον ὃν τινα θέλεις· πάντες θὰ τὸ ἐπιβεβαιώσωσιν.

Καρ. Τοῦτο οὐδὲν σημαίνει. Ὑπάρχουσι φράσεις διαδιδόμεναι ὡς μασματικὴ νόσος, ἃς ὁ εἷς λέγει μετὰ τὸν ἄλλον, ἀλλ' οὐδεὶς τούτων εἶνε ἐπιτήδειος νὰ κρίνῃ. Δὲν θέλεις μοι ἀρνηθῆ ὅτι πᾶς ὅστις θέλει νὰ εἴπῃ τι περὶ

(α) Συνέχεια ἴδε προηγ. φυλ. σελ. 61.

τοῦ προκειμένου ἡμῖν ζητήματος, πρέπει ὀλίγα τινὰ τοῦλάχιστον νὰ ἡξεύρη ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ὅτι ταύτην τὴν ἱστορίαν δὲν τὴν διδάσκεται τις ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ. Εἰς τὰ συνήθη δημοτικὰ σχολεῖα μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἄλλο ἐκ τῆς ἱστορίας διδάσκεται ἢ διήγησις πολέμων, μαχῶν καὶ μεταβολῶν βασιλέων.

Ἄλλ' ἐγὼ θὰ σᾶς ἀποδείξω τούναντίον διὰ παραδειγμάτων ὅτι ἡ ἀνθρωπότης προώδευσεν.

Ὁ Λούθηρος ἦτο εἰς τῶν σοφωτάτων τοῦ αἰῶνός του, καὶ ὅμως ἐφρόνει, ὅπως καὶ πάντες οἱ σύγχρονοὶ του, ὅτι ἡ χάλαζα, αἱ βρονταὶ καὶ αἱ καταγίδες ἐγίνοντο ὑπὸ τοῦ διαβόλου· ὁμοίως ὅτι οἱ φαρμακεροὶ ὄφεις δὲν ἐπλάσθησαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ σατανᾶ. Ἄναμνήσθητι τὰς Θεοδικίας, τοὺς μάντεις, τοὺς μάγους, φαντάσθητι τὰς κατακαύσεις τῶν μαγιστῶν καὶ θὰ ἐμολογήσῃς ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἔγεινε φρονιμωτέρα. Ἄν δὲ καὶ σήμερον συμβαίη ὥστε χωρικός τις νὰ θέλῃ νὰ ἀνακαλύψῃ θησαυρὸν, ὅτι κόρη τις ῥίπτει τὰ χαρτιά, καὶ προφητεύει ἐκ τοῦ ἰζήματος τοῦ καφέ, ταῦτα εἶνε φαινόμενα ἀπαντῶντα μόνον παρὰ τῷ ἀπαιδευτῷ καὶ ἀνευ ἀνατροφῆς λαῶ, εἰς ἄλλους ὅμως χρόνους καὶ οἱ μάλιστα πεπαιδευμένοι δὲν ἦσαν καλλίτεροι. Ἐκατοντάδες πτωχῶν γυναικῶν γραιῶν κατεκάησαν ὡς μάγισσαι οὐχὶ μόνον ἐν τοῖς χωρίοις, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς πόλεσι τῇ διαταγῇ σοφωτάτου ἄρχοντος καὶ πεφωτισμένων δικαστῶν. Ὑπάρχει σήμερον εἰς καὶ μόνος δικαστικὸς σύλλογος ἐν ὅλῃ τῇ Γερμανίᾳ, ὅστις νὰ ἐκδώσῃ τοιαύτην ἀπόφασιν; Ἐν τῷ 1583 ἐν Βερολίνῳ ἐθανατώθησαν δύο γραιαὶ, διότι εἶχον ἐρημώσῃ τὴν χώραν διὰ χαλάζης. Σήμερον ἐπέρχεται κἂν εἰς τὸν νοῦν τινος τοῦτο;

Γου.Ι. Καλῶς. Ἄν παραβάσω τὴν παλαιότεραν δεισιδαιμονίαν πρὸς τὴν παροῦσαν, ἀνάγκη νὰ ἐμολογήσω ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἔγεινε συνετωτέρα, μετριωτέρα, ἐμβριθεσττέρα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καλλιτέρα.

Καρ. Καὶ ὅμως ἔγεινε καλλιτέρα.

Εἰς τὴν μάχην, τὴν ὅποیان τῷ 665 π. Χ. ὁ Τύλλος Ὀστίλιος εἶχε συνάψει πρὸς τοὺς Οὐεντανοὺς καὶ Φιδηνάτας, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀλβανῶν Μέτος Φουφέγιος εἶχε φανῆ ἀπιστος, καὶ ὁ Τύλλος διέταξε πρὸς τιμωρίαν τοῦ δημοσίου ἐνώπιον ὄλου τοῦ λαοῦ νὰ δεθῇ μεταξὺ δύο τεθρίππων· τότε δὲ οἱ ἵπποι ἐκίνησαν καὶ ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος ζῶν κατεκερματίσθη φρικωδῶς. Τοῦτο δὲ δὲν ἐθεωρήθη σκληρότης αἰμοχαροῦς τυράννου, ἀλλὰ πράξις συμφωνοῦσα πληρέστατα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Ἡξεύρεις ὅτι ὁ Ἡρώδης διέταξε νὰ φονευθῶσιν ἐν Βηθλεὲμ πάντα τὰ μικροτέρων τῶν δύο ἐτῶν ἔχοντα ἡλικίαν παιδία, καὶ ὅτι ἡ διαταγὴ ταυτέ- κείνη ἐξετελέσθη.

Σήμερον ἤθελεν εἶνε δυνατὸν νὰ διατάξῃ παρ' ἡμῖν ἡγεμόνων τις εἰς ταύτην ἢ εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν νὰ σφαγῶσι πάντα τὰ μικρότερα τῶν δύο ἐτῶν παιδία ; Τοιοῦτόν τι εἶνε δυνατὸν νὰ φαντασθῇ τις ; Καὶ ἂν αὐτός (ἴσως εἰς στιγμὴν παραφροσύνης) ἤθελε δώσει τοιαύτην διαταγὴν, θὰ ἐξετελεῖτο ; Οὐχί, διότι οὐδεμία χεὶρ θὰ εὐρίσκειτο πρὸς τοιαύτην πράξιν, καὶ ὁ χεῖριστος δῆμιος θὰ ἐφαίνετο εὐσπλαγχνικώτερος ἢ ὥστε νὰ θανατώσῃ ἀπαθῶς ἀθῶα παιδία.

Πρόσεξον εἰς τοῦτο καλῶς. Δὲν ὀμιλῶ περὶ σκληροτήτων τινῶν ἀτόμου τινὸς ἐγκαταλελειμμένου καὶ ἐκ τῆς κατωτάτης τάξεως τοῦ λαοῦ· δὲν δύνασαι λοιπὸν νὰ μοι ἀντιτάξῃς περίπτωσιν τινὰ τοιαύτην ἐκ τοῦ νῦν χρόνου. Δὲν ὀμιλῶ ἐπ' ἴσης περὶ πράξεων γενομένων ἐν πλήρει πάθους ἐξεγέρσει, καὶ ἴσως ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς μάχης, ἵνα μὴ δυναθῇς νὰ μοι ὀνομάσῃς τὰ μεθυσιμένα στρατεύματα, ἅτινα τῇ 1 Δεκεμβρίου 1851 τοὺς ἡσυχούς ἐπὶ τῶν λεωφόρων περισρχομένους ἐφόνεον. Ὀμιλῶ μόνον περὶ πραγμάτων, ἅτινα διεπράχθησαν ὑπὸ τοιούτων, οἵτινες ἴσταντο ἐπὶ κορυφῆς τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ τὰ ὅποια ἐξετελοῦντο ἄνευ ἀποστροφῆς ὑπὸ τῶν ὑπηκόων, ἅτε συμφωνοῦντα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Ὁ βασιλεὺς Valdemar Atterdag τῆς Δανιμαρκίας (1340—1375) εὗρισκεν ὅτι ἡ δεσποινὶς τῆς αὐλῆς Τογο ἦτο θελκτικώτερα τῆς συζύγου του Helvig· ὅθεν παρημέλησε μὲν ταύτην, ἐπεσώρευε δὲ εἰς ἐκείνην τὰ τῆς εὐνοίας του δείγματα. Ἡ βασίλισσα ὠργίσθη διὰ τοῦτο· ὅθεν ὠδήγησεν ἡμέραν τινὰ τὴν μικρὰν Τογο εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ φρουρίου Wisighorh λουτρόν της, τὴν ἐκλείσεν ἐκεῖ, ἔλαβε τὰς κλεῖς καὶ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας της νὰ τὴν θερμάνωσιν ὅσον ἦτο δυνατόν. Ἐντὸς μιᾶς ὥρας ἡ ταλαίπωρος ἐτελεύτησεν. Ὁ Valdemar διέταξεν ἵνα πρὸς τιμωρίαν της ἡ βασίλισσα μὴ ἐμφανισθῇ πλέον ἐνώπιόν του, μηδὲ εἰς δημοσίας ἐορτάς, καὶ νὰ μὴ φέρῃ πλέον τὸ χρυσοῦν στέμμα. Ἀλλ' ἐν τῇ αὐλῇ ὑπῆρχε καὶ ἰππότης τις Folkvard Loumansou, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ βασιλεὺς ἐνόμισεν ὅτι ἀπέβλαυεν ἰδιαιτέρως τινὸς εὐνοίας παρὰ τῇ Helvig· διὰ τοῦτο ἐρρίφθη εἰς τὰς φυλακὰς καὶ βραδύτερον κατεδικάσθη εἰς φοβερὸν θάνατον. Ἐνέπηξαν δηλ. εἰς κάδον χιλιᾶδας ἕλων οὕτως ὥστε πᾶσαι αὐτῶν αἰ δξύτητες ἦσαν πρὸς τὰ ἔξω, διὰ πυρὸς ἐθέρμαναν τοὺς ἕλους τούτους, ἐρρίψαν ἔπειτα γυμνὸν τὸν ἰσπότην εἰς τὸν κάδον, τὸν ὅποιον ἐκλείσαν, καὶ ἐκύλιον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μέχρις οὗ ὁ δύστηνος Folkvard ἐτελεύτησεν ὑπὸ τῶν βασάνων. Καὶ ταῦτα πάντα ἐγένοντο δημοσίᾳ, καὶ πολλὰ χεῖρες συνειργάζοντο εἰς τοῦτο. Θὰ ἠδύνατο ὁ νῦν βασιλεὺς τῆς Δανιμαρκίας νὰ διατάξῃ τοιοῦτόν τι ; καὶ θὰ ὑπήκουον εἰς αὐτόν ;

Αἱ φρικωδέσταται σκληρότητες, αἱ ἀπαντῶσαι εἰς τοὺς ἀρχαίους μύθους

καὶ παραδόσεις τὰς ὁποίας ἡμεῖς ὡς βδελυρώτατα οὐδόλως διηγούμεθα εἰς τὰ παιδιά, δὲν εἶναι πλαστὰ, πᾶσαι συνέβησάν ποτε, καὶ ἴσα ἴσα τοῦτο δεικνύει τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω πρόοδον, ὅτι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ τὰς νοήσωμεν ὡς πραγματικάς.

Σήμερον δύναται τις ἐχθρούς, τοὺς ὁποίους θέλει νὰ ἐξαφανίσῃ, νὰ ἀποστείλῃ εἰς Καυένην ἢ εἰς Σιβηρίαν, ἀλλὰ δὲν δύναται, ὡς ἐπὶ Σύλλα, νὰ κλείσῃ αὐτοὺς ἐντὸς ἵπποδρουμίου καὶ ἐκεῖ κατὰ χιλιάδας νὰ κατακόψῃ. Δύναται τις ἀνδράς, τοὺς ὁποίους ὡς στασιαστικούς ἀνεκάλυψε, νὰ κρεμάσῃ ἢ κατὰ χάριν νὰ τοὺς φονεύσῃ διὰ σφαίρας, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ δέσῃ αὐτοὺς, ὅπως ὁ Νέρων, εἰς σάκκους, νὰ θάψῃ μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ ἐν τῇ γῆ, νὰ ἀλείψῃ διὰ πίσης καὶ ἐν καιρῷ νυκτὸς νὰ κατακαύσῃ. Θὰ εὔρεθῇ ἐν πάσῃ τῇ Εὐρώπῃ εἰς καὶ μόνος βασιλεὺς, ὅστις νὰ διατάξῃ τοιοῦτόν τι, ἢ εἰς μόνος δῆμος, ὅστις νὰ τὸ ἐκτελέσῃ;

Δύναται βασιλεὺς τις νὰ θάψῃ εἰς τὴν γῆν ζῶντας τοὺς στρατηγούς του μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ἐὰν δὲν εἶνε εὐχαριστημένος ἀπ' αὐτοὺς, ὅπως ἔπραξεν ὁ Καμβύσης; Δύναται τις ἔτι τοὺς αἰχμαλώτους νὰ ἐξαπλώνῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ διερχόμενος ἀνωθεν αὐτῶν νὰ κατακόπτῃ διὰ τῶν σιδηρῶν τροχῶν τῶν ἀρμάτων ἢ ζῶντας νὰ ῥίπτῃ εἰς τὰς καμίνους καὶ κατακαίῃ, ἢ διὰ πλοῦτος νὰ ἐκτεμαχίζῃ, ὅπως ὁ Δαυὶδ ἐποίησε πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους Ἀμμωνίτας; Καὶ ὅμως ὁ Δαυὶδ δὲν ἦτο τέρας τι, ἀλλ' ἀνὴρ «κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ».

Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Rügen τρέφονται κάλλιστα διὰ τῆς γεωργίας, ἀλιείας καὶ ναυτιλίας, δὲν καταφρονοῦσιν ὅμως καὶ τὰς πλουσίας λείας, ὅσας φέρει αὐτοῖς ἡ θάλασσα ἐκ τῶν ναυαγησάντων πλοίων. Ὑπῆρχε χρόνος, καθ' ὃν οὐδόλως ἐφρόντιζον περὶ τῶν δυστυχῶν, οἵτινες διὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ πλοίου περιουσίαν, καὶ ἴσως καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν, ἔχανον, τούναντίον ἔχαιρον δι' ἐκάστην τρικυμίαν ὡς φέρουσαν αὐτοῖς ναυάγια. Ἐκ τῶν χρόνων ἐκείνων κατάγεται τὸ ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς εὐχαῖς χωρίον, ὅπερ πρὸ 50 ἐτῶν ἔτι ἀπὸ τῶν ἀμβώνων πάσης τῆς νήσου Rügen καθ' ἐκάστην Κυριακὴν ἠδύνατό τις νὰ ἀκούσῃ ἦτο δέ: «Παρακαλοῦμέν σε, Κύριε, εὐλόγησον ἐν τῇ μεγάλῃ σου χάριτι τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν ναυαγίων». Πρῶτον τῷ 1827 διέταξεν ὁ φρειδερίκος Γουλιέλμος ὁ Γ' νὰ παύσῃ αὕτη ἡ εὐχή. Δὲν συνεπληρώθησαν ἔτι 50 ἔτη, ἀπ' οὗτου ἔπαυσε, καὶ ὅμως τίς θὰ ἠδύνατο ταύτην τὴν πρὸς τὸν Θεὸν προσευχὴν ὑπὲρ πολλῶν καὶ μεγάλων ναυαγίων νὰ εἰσαγάγῃ πάλιν εἰς τινὰ ἐκκλησιαστικὴν προσευχὴν;

Γου.λ. Συμφωνῶ σοι καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, ὅτι διὰ ἡμεῖς εἶμεθα ὀλιγώτερον ὠμοί, βάρβαροι καὶ σκληροὶ τῶν προγόνων μας ἀλλὰ πῶς ἔχουσι π. χ.

τὰ περὶ τοῦ δικαίου καὶ δικαιοσύνης; Ποῦ εἶνε οἱ παλαιοὶ ἔντιμοι καὶ χρηστοὶ καιροί; Ποῦ ἡ ἀφοσίωσις καὶ ἡ πίστις;

Καρ. Οἱ ἱππότες τοῦ μέσου αἰῶνος ἐπέπιπτον ἐπὶ ἐκάστης συνοδείας ἀμαξῶν, ἧτις ἐπορεύετο εἰς τὰς ἐμπορικὰς πανηγύρεις εἰς Φραγκφούρτην ἢ Λειψίαν καὶ ἐλήστευον αὐτήν. Τοῦτο δὲ ὀνομάζεται σήμερον ἡ ἐπὶ τῶν ὁδῶν ληστεία· ἀλλ' ἡ πλεῖστον καὶ τὰ μέγιστα ἐπαινουμένη τάξις τῶν ἱπποτῶν δὲν ἠσχύνετο διὰ τοῦτο· κατὰ τὰς θεωρίας των ἦτο λίαν φυσικὸν νὰ προσβάλλῃ ὁ ἰσχυρὸς ὅπου ἤθελεν.

Ἡ μεγάλη Μαργαρίτα, βασίλισσα τῆς Δανιμαρκίας, Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, ἡ Σεμίραμις τοῦ βορρᾶ (†1412), ἔμαθεν ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἐπίσκοπος Ἑρρίκος Carlson ἐκ Marienburg εἶχε κληροδοτήσει εἰς τὸν μητροπολίτην τῆς Οὐψάλης βαρεῖάν τινα κιβωτὸν πλήρη χρυσοῦ, μαργαριτῶν καὶ πολυτίμων λίθων. Ἐξέπεμψε λοιπὸν τοὺς ἱππότες τῆς, οἵτινες ἐκρύβησαν ἐν τινὶ παρακειμένῳ τῇ Marienburg δάσει, μέχρις οὗ ἡ συνοδεία, ἧτις ἔμελλε νὰ μεταφέρει τὸν πολύτιμον θησαυρὸν εἰς Οὐψάλην, ἔφθασεν ἐκεῖ, τότε ἐξώρμησαν οἱ ἱππότες, κατέβαλον τοὺς ὀπλισμένους ἐν ὀνόματι τῆς βασιλίσσης, ἐδίωξαν τοὺς συνοδεύοντας ἱερωμένους καὶ ἐκόμισαν τὴν ἀνεκτίμητον κιβωτὸν εἰς τὸ παλάτιον τῆς βασιλίσσης ἐν Roskilde. Καὶ ἡ Μαργαρίτα εἶπε νὰ λειτουργήσωσιν ἐν τῇ τῶν ἀνακτόρων ἐκκλησίᾳ εὐχαριστοῦντες ὅτι τὸ ἔργον τῇ βοήθειᾳ τῆς ἀγίας παρθένου ἐπέτυχεν.

Ὅπου καὶ ἂν περιβλέψω, δὲν εὐρίσκω τὴν τιμιότητα, τὴν πίστιν, τὴν χρηστότητα, τὴν δικαιοσύνην τῶν ἀρχαίων χρόνων· πάντα ταῦτα τὰ προτερήματα εὐρίσκονται μόνον ἐν τῷ στόματι τῶν ζησάντων ὕστερον τῶν χρόνων ἐκείνων. Ὁ «καλὸς παλαιὸς χρόνος» εἶνε μόνον μία φράσις.

Γουλ. Στῆθι! Ἐνταῦθα δύναμαι νὰ σὲ ἀντικρούσω. Πόθεν προέρχεται ὥστε τὰ δικαστήρια νὰ ἔχωσι τώρα πλείονας ἐργασίας ἢ ἄλλοτε; Πόθεν προέρχεται ὅτι αἱ φυλακαὶ οὐδέποτε ἐπληρώθησαν ὅπως νῦν, ἂν μὴ προκύπτῃ ἐκ τούτου, ὅτι πλείονες ἀπάται καὶ κλοπαὶ γίνονται;

Καρ. Οὐχί· προκύπτει ἐκ τούτου, ὅτι τώρα καταφεύγουσιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ὅτι τώρα τιμωροῦνται διὰ πράγματα, πρὸς τὰ ὅποια ἄλλοτε οὐδὲ κἂν ἔστρεφέ τις τὴν προσοχήν του.

Ἄν ἄλλοτε ὑπηρέτης τις ἐκλεπτε τὸν κύριόν του, οὗτος ἐμαστίγου αὐτὸν δεινῶς καὶ ἐξέβαλλεν ἐκ τῆς οἰκίας· σήμερον ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρχήν. Ἴδὼν ἔδιδεν ἐν ράπισμα εἰς τὸν Β, ἐλάμβανεν οὗτος τὸν Α ἐκ τῆς κόμης, καὶ τὸ πρᾶγμα τοιοιτοτρόπως (πιθανῶς διὰ τῆς συνδρομῆς τινῶν γειτόνων) ἐτελείωνε διὰ πυγμῆς. Τώρα γίνονται παράπονα, ἀκροάσεις μαρτύρων, δημῶσι καὶ προφορικῇ συζήτησις, φυλακὴ κτλ.—Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ᾖναι τις δικα-

στης, ἀλλὰ μόνον νὰ ἀναγνώσῃ τὰ πρακτικὰ τῶν δικαστηρίων, ἵνα ἴδῃ δι-
σήμερον 1100 πράγματα ἀναφέρονται εἰς τὸ δικαστήριον, περὶ τῶν ὁποίων
ἄλλως οὐδεὶς κἀν λόγος θὰ ἐγένετο.

Εἶδον ἀστατιστικὴν τῶν κακουργημάτων» τῆς Ἀγγλίας, ἐξ ἧς δι' ἀριθ-
μῶν ὄρισμένων τελείως καταφαίνεται ὅτι ἐκεῖ τὰ κακουργήματα ἀείποτε ἐ-
λαττοῦνται. Παρ' ἡμῖν τοῖς ἐν τῇ ἠπείρῳ ἡ στατιστικὴ εἶνε ἔτι ὅλως νέα,
ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τοιαύτας παραβολάς, καὶ δὲν πρέπει τὰ
πρῶτα μετὰ αἱματηρὸν πόλεμον ἔτη νὰ ληφθῶσιν ὡς εἰκὼν καὶ μέτρον τοῦ
ὅλου πολιτισμοῦ, διότι πᾶς πόλεμος ἐξαγριώνει οὐχὶ μόνον τοὺς συνεργα-
σθέντας εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἐπηρεασθέντας ὑπ' αὐτοῦ. Ὅταν
ὁ πατὴρ διηγήται μετὰ κόμπου τίνι τρόπῳ ἐνταῦθα ἐνέπηξεν εἰς τὸ στήθος
ἐχθροῦ τινος τὴν λόγχην, ἐκεῖ ἐκρήμνισεν ἄλλον ἐκ τοῦ παραθύρου, τότε
ἐπιθυμεῖ καὶ ὁ μικρὸς υἱὸς νὰ ἐκτελέσῃ τοιαῦτα κατορθώματα, καὶ ἀσκεῖται
εἰς αὐτὰ κατὰ τὸν τρόπον αὐτοῦ. Ἐπομένως τὰ δύο τελευταῖα ἔτη δὲν
συγκαταριθμούνται ἐν τῷ ὑπολογισμῷ ἡμῶν.

"Ἄν δὲ τελευταῖον λέγῃς «αἱ φυλακαὶ οὐδέποτε ἐπληρώθησαν ὡς σήμε-
ρον», τοῦτο εἶνε ἔκφρασις (ἐπιτραπήτω μῦθι), τὴν ὁποῖαν δύναται μὲν τις νὰ
μεταχειρισθῇ, ὡς καὶ μεταχειρίζεται, ἀλλ' οὐδὲν ἀπολύτως δύναται νὰ ἀπο-
δείξῃ. Γιούναντλον δὲ ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπὶ αὐτοκράτορος Τιβερίου ἐγένοντο πα-
ράπονα ὅτι πάντοτε εἶνε ἀνάγκη νὰ οἰκοδομῶνται νέα φυλακαί, αἵτινες
νὰ περιλαμβάνωσι τὸν ὅσημέραι αὐξάνοντα ἀριθμὸν τῶν κακούργων· παρέδι-
δον τοὺς κακούργους εἰς τὸν διὰ τοῦ πυρὸς θάνατον, παρέδιδον αὐτοὺς εἰς
τὰ ἄγρια θηρία πρὸς βρῶαν, ἐσταύρωνον αὐτοὺς, ἀλλ' οὐδεμίαν τῶν οὕτω φρι-
κωδῶν τιμωριῶν ἐπῆρκει· σχεδὸν οἰδῆρος δὲν ὑπῆρχεν εἰς κατασκευὴν ἀρό-
τρων, διότι μετεχειρίζοντο αὐτὸν εἰς κατασκευὴν ἀλύσεων διὰ τοὺς κα-
κούργους. (ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

ὑπὸ ΓΟΥΣΤΑΒΟΥ ΕΒΕΡΤΥ.

Διδάκτορος καὶ μέλους τοῦ πρωσσικοῦ κοινοβουλίου (α).

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ)

ΑΡΑΒΕΣ.—Καὶ οἱ Ἀραβες, οἵτινες ἀπεδέχθησαν τὰ σπέρματα ἑλληνικῆς
καίδειας, ἀφιέρωσαν ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ ὀργῶντος αὐτῶν πνεύματος εἰς
τὰς ἐπιστήμας. Οἱ Καλίφαι καθίδρυσαν ἀκαδημίας καὶ πανεπιστήμια.

(α) Συνέχεις, ἴδτε προηγ. φυλ. τελ. ὑβ.